

TØNDER KOMMUNE

Karel Te Wierik
Kovvej 1
6240 Løgumkloster

Miljø og Natur

Direkte tlf.: +4574929203
Mail: nib@toender.dk
Sags id.: 13.02.01-P19-54-21
Ks:ljø

25-10-2021

Tilladelse til indvinding af grundvand

Markvanding

Tilladelsen gælder til indvinding af grundvand fra boring DGU nr. 159.497 under anlægsID 116543 på matr.nr. 470 Ø. Højst Ejerlav, Højst.

Tilladelsen er givet efter reglerne i lov om Vandforsyning¹⁾ (§ 20).

Tilladelsen er gyldig frem til 31. december 2027.

Tilladelsen afløser tilladelse af 24. maj 2005, j. nr. 8-77-23-1-521-11-03, som omfattede tilladelse til indvinding af 52.000 m³ grundvand pr. år fra flere boringer (flere anlæg) - herunder dette anlægs boring DGU nr. 159.497.

Venlig hilsen

Niels Ole Baecher
Miljømedarbejder

¹⁾ Vandforsyningslov: [LBK nr. 1450 af 05/10/2020](#) om vandforsyning (VFL) med senere ændringer

Tilladelsens indhold

Afgørelse	3
Vilkår	3
Sagens behandling	5
Konklusion	8
Oversigtskort.....	10
Klagevejledning	11

Afgørelse

Karel Te Wierik, Kovvej 1, 6240 Løgumkloster, CVR nummer 18514540, får tilladelse til at indvinde grundvand til markvanding. Indvindingen skal ske fra anlægsID 116543, med tilhørende boring DGU nr. 159.497, og omfatter en årlig indvindingsmængde på 17.300 m³ med et timeforbrug på 45 m³. Anlæg og boring er placeret på matr.nr. 470 Ø. Højst Ejerlav, Højst.

Vilkår

Tilladelsen er omfattet af en række vilkår, som skal overholdes. Tønder Kommune fører tilsyn med, at tilladelsens vilkår overholdes. Vi kan tilbagekalde tilladelsen og forlange at anlæggets boringer skal sløjfes uden erstatning, hvis tilladelsens vilkår ikke overholdes, eller hvis tilladelsen er givet på grundlag af urigtige oplysninger af væsentlig betydning (VFL § 26 stk. 3).

Tilladelsens vilkår omfatter:

1. Formål

Vandet må kun benyttes til markvanding, og må ikke uden vores tilladelse anvendes til andre formål (VFL § 33).

Anvendes tilladelsen ikke længere, eller indgås der nye vandingsaftaler, lejeaftaler eller andet, som angår tilladelsen, skal vi straks informeres om det.

2. Gyldighedsperiode

Tilladelsen udløber den 31. december 2027. Tilladelsen er begrænset til 2027, da den tidligere tilladelse ikke er anvendt særlig ofte (senest i vandingssæsonerne 2020 og 2010). Hvis tilladelsen til den tid ønskes fornyet, skal der søges om fornyelse af tilladelsen inden tidsfristens udløb.

Tilladelsen kan ændres eller tilbagekaldes uden erstatning, hvis indvinding ikke er sket indenfor et sammenhængende tidsrum af 5 år (VFL § 35). Tilladelsen kan også tilbagekaldes når væsentlige samfundsmæssige hensyn taler for det (VFL § 32 stk. 3). Spørgsmål til omfang af erstatning afgøres af taksationsmyndighederne.

3. Særlige vilkår

Ingen.

4. Indvindingens omfang

Der må indvindes op til 17.300 m³ grundvand pr. år fra anlægget til vanding af landbrugsafgrøder på matr.nr. 98, 249, 250, 470, 487 og 498 alle Ø. Højst Ejerlav, Højst.

Det vandede areal er på cirka 27,4 ha. Arealet er vist på bilag 1.

Der må højst oppumpes 45 m³ pr. time fra anlæggets boring.

Pumpekapacitet med videre må ikke ændres uden vores tilladelse.

5. Boringens placering og krav til indretning

Der er givet tilladelse til at indvinde grundvand fra boring DGU nr. 159.497. Boringen er placeret på matr.nr. 470 Ø. Højst Ejerlav, Højst. Boringens placering kan ses på bilag 1.

Boringen er udført i 1976. Den er 11 meter dyb og vandet bliver hentet fra 5-11 meter under terræn (boringens filtersætning). Boringen er ifølge borerapporten ikke filtersat under et lerlag.

Anlæggets boring skal være indrettet efter reglerne i boringsbekendtgørelsen²⁾, så grundvandsressourcen er sikret mod forurening, og boringen samt omgivelserne er sikret mod skader. Det betyder blandt andet, at boringens forerør er afsluttet med en vandtæt forerørsforsegling og anbragt i en tæt tørbrønd eller i en overjordisk råvandsstation. Den skal ligeledes sikres med hegn, større sten eller lignende, som fysisk sikrer boringen.

Eksempler på boringsindretning kan ses på bilag 3.

Ved fremtidigt byggeri m.m. skal det sikres, at de vejledende afstandskrav i Dansk Ingeniørforenings norm for mindre ikke-almene vandforsyningsanlæg³⁾ overholdes.

Erstatningsboringer må ikke etableres uden vores tilladelse (VFL § 21 stk. 3).

Vandforsyningsanlægget (vandtransportsystemet) må kun anvendes til transport af det op-pumpede grundvand. Skal en del af vandforsyningsanlægget, herunder blandt andet hydranter, opstilles mindre end 8 meter fra et offentligt vandløb, skal vandløbsmyndigheden kontaktes for eventuel tilladelse.

Hvis boringen skal sløjfes, skal det ske efter reglerne i kap. 6 i boringsbekendtgørelsen, og må kun foretages af personer, der opfylder de fastsatte krav i bekendtgørelse om uddannelse af personer, der udfører boringer på land⁴⁾.

6. Fredningsbælte

Omkring boringen skal der være et fredningsbælte med en radius på 5 meter (boringsbekendtgørelsens § 9 stk. 4). Inden for fredningsbæltet er det ikke tilladt at opmagasinere, bruge eller blande gødning og bekæmpelsesmidler eller andre stoffer, der kan forurene grundvandet. Heller ikke opbevaring af tom emballage er tilladt.

Marksprøjter må derfor ikke påfyldes tættere end 5 meter fra boringen (bilag 4), og en eventuel brændstoftank skal placeres minimum 5 meter fra boringen.

Fredningsbæltet skal afmærkes med hegn, større sten eller lignende, som fysisk sikrer fredningen.

7. Måling og indberetning af vandforbrug

Vandet der indvindes i perioden 1. januar - 31. december skal aflæses hvert år. Den aflæste værdi skal indberettes i kubikmeter (m³) til os inden den 1. februar det følgende år⁵⁾.

Vandmængden skal måles med timetæller, vandmåler eller elmåler. Vi kan til enhver tid ændre bestemmelsen om målermetodens art.

8. Vandkvalitet

Da grundvandet ikke skal bruges til drikkevandsformål, er der ingen krav til vandkvaliteten.

Hvis en del af det indvundne vand skal anvendes til formål, der kræver drikkevandskvalitet, skal der evt. regelmæssigt udtages prøver af vandkvaliteten. Udgifterne ved prøvetagning og undersøgelserne skal betales af anlæggets ejer. Prøverne skal udtages af og undersøges på et miljølaboratorium, der er akkrediteret (godkendt) til det, jævnfør de til enhver tid gældende regler. Analyseresultaterne skal fremsendes til os.

9. Erstatningsregler

Anlæggets ejer er erstatningspligtig, hvis anlæggets drift skader eksisterende forhold ved ændring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer med videre (VFL § 23). I mangel af enighed afgøres erstatningsspørgsmål af taksationsmyndighederne (VFL § 23 stk. 4).

²⁾ Boringsbekendtgørelsen: [BEK nr. 1260 af 28/10/2013](#) om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land

³⁾ DS 441

⁴⁾ Uddannelsesbekendtgørelse: [BEK nr. 915 af 27/06/2016](#) om uddannelse af personer, der udfører boringer på land

⁵⁾ Vandkvalitetsbekendtgørelsen: [BEK nr. 1070 af 28/10/2019](#) om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg

Sagens behandling

Karel Te Wierik har søgt om tilladelse til at indvinde grundvand fra DGU nr. 159.497. Det ansøgte skal anvendes til at vande cirka 27,4 ha landbrugsafgrøder med en maksimal årlig indvindingsmængde på 17.300 m³ og et timeforbrug på 45 m³.

Det tilladte svarer til det ansøgte.

Vurdering:

Efter at vi har modtaget ansøgningen, er der undersøgt for en række forhold:

Vandbehov:

Tønder Kommune har vurderet, at vandbehovet svarer til den ansøgte vandmængde.

Kommunen meddeler derfor tilladelse til den ansøgte mængde.

Tilsyn:

Ansøger har med ansøgningen sendt billeder af boringen og boringens overbygning.

Der er på tidspunktet, hvor tilladelsen er givet, ikke ført tilsyn med boringen.

Boringen er placeret i en tørbrønd bestående af betonringe og tætsluttende betondæksel.

Anlægget er ifølge ansøgningen indrettet med dieselpumpe.

Vurdering af vandkvalitet:

Det er ikke nødvendigt at udtage en analyse for bestemmelse af vandkvaliteten. Vandets formål og kvalitet vurderes at være forenelige.

Andre indvindingsinteresser:

Der er ikke kendskab til anden indvinding af grundvand i indvindingsanlæggets nærhed, som vil være uforenelig med indvindingen.

Derudover befinder anlæggets boring DGU nr. 159.497 sig cirka 1,1 km fra Øster Højst Vandværk med tilhørende indvindingsboringer. Det vurderes, at der fra DGU nr. 159.497 ikke indvindes grundvand fra samme grundvandsmagasin som vandværket indvinder fra. Det er vurderet, at indvindingen ikke påvirker den kvantitative grundvandsressource væsentligt.

Kommunale og regionale planforhold:

Tilladelsen er vurderet i forhold til Vandforsyningsplanen, indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, Spildevandsplanen, Kommuneplanen og Råstofplanen.

Anlægget ligger indenfor et område, der af staten er udpeget som indsatsområde (IO) for grundvandsbeskyttelse. Anlægget ligger indenfor et vandværks indvindingsopland. Der er for området udarbejdet en plan for grundvandsbeskyttelse ved navn "Plan for grundvandsbeskyttelse – Tønder, Løgumkloster m.fl."

Det er vurderet, at anlægget og indvindingen ikke er i modstrid med gældende planer.

Statslige planforhold:

Tilladelsen er vurderet i forhold til de statslige Naturplaner og Vandområdeplaner.

Det er vurderet, at anlægget og indvindingen ikke er i modstrid med gældende planer:

Grundvandsmagasinet bæredygtighed:

En god kvantitativ tilstand af grundvandsressourcen forudsætter, at den gennemsnitlige indvinding pr. år over en længere periode ikke overstiger den langsigtede tilgængelige grund-

vandsressource. Der er fastlagt kvantitative miljømål, hvor screeningskriteriet er, at udnyttelsesgraden til vandindvinding ikke bør overstige 30 % af grundvandsdannelsen til grundvandsmagasinet.

I forhold til grundvandmagasinets bæredygtighed vurderes det, at vandindvindingen er i balance med grundvandsdannelsen.

Anlæggets boringer ligger uden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), inden for indvindingsopland, inden for indsatsområde og uden for BNBO. Vi vurderer, at så længe at boringer er indrettet efter gældende regler, er der ikke nogen umiddelbar fare for forurening af grundvandsressourcen.

Indvindingen er vurderet til ikke at påvirke grundvandets kemiske kvalitet.

Påvirkning af natur og vandløb:

Der er foretaget en konsekvensberegning i screeningsværktøjet BEST VN af, hvordan indvindingen kan påvirke omkringliggende beskyttet natur (Naturbeskyttelseslovens § 3⁶⁾ og Natura 2000⁷⁾) samt målsatte og beskyttede vandløb. I disse beregninger er inddraget de akkumulerede effekter af denne og alle øvrige tilladelser til vandindvindinger, der kan påvirke disse naturområder og vandløb.

Målsatte vandløb:

Tilladelsen er vurderet i forhold til vandområdeplanernes⁸⁾ målsatte vandløb. Den samlede påvirkning fra indvindingen i tilladelsen og andre aktive indvindinger i området må ikke have nogen væsentlig negativ indflydelse på vandløbenes målopfyldelse.

Med udgangspunkt i afstrømningsforholdene for de påvirkede vandløbsoplande og vandløb samt den konkrete indvindings størrelse, bliver der foretaget en vurdering af den samlede, tilladte indvindings betydning for de enkelte vandløbsstrækningers hydrauliske og økologiske tilstand.

For hvert delopland er der fastsat en kritisk påvirkning ud fra størrelsen af og variationen i afstrømningen og den aktuelle økologiske tilstand målt vha. DVFI, DVPI og DFFVa+ø. På baggrund af disse er der fastsat en kritisk påvirkningsprocent af medianminimumsafstrømningen for hvert opland (afskæringskriterium). Medianminimumsafstrømningen er den eneste vandføringsparameter, der med sikkerhed kan bestemmes for samtlige oplande i kommunen. Denne er benyttet for at kommunen kan foretage den bedst mulige faglige vurdering af, om "omgivelsernes kvalitet" bevares samt få et ensartet og sammenligneligt administrationsgrundlag for hele Tønder Kommune.

- Viser beregningerne, at grundvandsindvinding i deloplandet ikke medfører en påvirkning, der overstiger den kritiske påvirkningsprocent af den beregnede medianminimumsvandføring i oplandet, vurderes det, at vandløbet ikke direkte eller indirekte bliver væsentligt påvirket.
- Hvis påvirkningen overstiger den kritiske påvirkningsprocent, vurderes den konkrete indvindings andel af påvirkningen. Er påvirkningen fra denne indvinding af bagatelagtig karakter i forhold til den samlede påvirkning, vurderes denne indvindings bidrag til påvirkningen uvæsentlig.

Er kriterierne ikke opfyldt, foretages en procentvis reduktion af indvindings størrelse svarende til den reduktion, der samlet set er nødvendig for at nedbringe den potentielle påvirkning fra indvindingerne i oplandet til et niveau, hvor det økologiske forhold i vandløbet ikke længere er kritisk påvirket. Indvindingerne i oplandet omfatter gældende indvindingstilladelser samt tilladelser, der er udløbet, men ansøgt fornyet. Reduktionen beregnes som udgangspunkt i f.t. den ansøgte indvindingsmængde.

⁶⁾ Naturbeskyttelseslov: [LBK nr. 240 af 13/03/2019](#) af lov om naturbeskyttelse m.v.

⁷⁾ [BEK nr. 1595 af 06/12/2018](#) om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

⁸⁾ Målsat i Vandområdeplan 2015 - 2021

På baggrund af beregningerne i screeningsværktøjet BEST VN ses en vandløbsstrækning (delstrækning af Arnå), at blive påvirket af indvindingen fra boringen. For oplandet til vandløbet er der fastsat en kritisk påvirkning (afskæringskriterium) ud fra størrelsen af og variationen i afstrømningen og den aktuelle økologiske tilstand målt vha. DVFI, DVPI og DFFVa+ø. På baggrund af disse er der fastsat en kritisk påvirkningsprocent på 40 % af medianminimumsafstrømningen for oplandet. På baggrund af beregningen er der derefter foretaget en vurdering af den ændrede vandførings betydning for vandløbets økologiske tilstand ud fra ovenstående kriterier.

Ifølge modelberegningerne er påvirkningen af de økologiske forhold på den berørte vandløbsstrækning mindre end den tilladelige påvirkningsprocent på 40 % af medianminimumsvandføringen. Tønder Kommune vurderer, at indvindingen hverken i sig selv eller sammen med andre påvirkninger vil medføre risiko for, at det påvirkede vandløb ikke kan opnå eller opretholde målopfyldelsen.

Beskyttede vandløb:

Tilladelsen er vurderet i forhold til Naturbeskyttelseslovens⁹⁾ § 3 beskyttede vandløb.

Den aktuelle indvinding må efter Naturbeskyttelseslovens § 3 ikke føre til en væsentlig ændring af naturtilstanden i beskyttede vandløb.

Den tilladte indvinding vil påvirke dele af et § 3 beskyttet vandløb ca. 300 m nord for boringen.

Da indvindingen fra anlægget, med denne tilladelse, ikke ændres til en større indvinding end der hidtil er foregået, er det vurderet, at der ikke sker en negativ ændring af naturtilstanden i § 3 beskyttede vandløb.

Beskyttet natur:

Tilladelsen er vurderet i forhold til Naturbeskyttelseslovens § 3 beskyttede naturområder.

Den aktuelle indvinding må efter Naturbeskyttelseslovens § 3 ikke føre til en væsentlig ændring af naturtilstanden i beskyttede naturområder.

Den tilladte indvinding fra anlægget er beregnet til at påvirke grundvandsspejlet ved ét beskyttet naturområde (sø).

Det vurderes, at der på baggrund af beregninger, ikke vil ske en væsentlig negativ ændring af naturtilstanden i det § 3 beskyttede naturområde.

Natura 2000-områder:

Det nærmeste Natura 2000-område (Kongens Mose og Draved Skov) ligger ca. 4,2 km vest for boringen. Tønder Kommune vurderer på baggrund af påvirkningsberegninger i BEST, at indvindingens påvirkning ikke vil komme i nærheden af Natura 2000-området.

Det er dermed ikke nødvendigt at foretage en nærmere vurdering af indvindingens konsekvenser for Natura 2000-området.

Bilag IV-arter:

Der er foretaget en screening for om aktiviteten alene, eller i sammenhæng med andre aktiviteter, påvirker bilag IV-arter¹⁰⁾ i eller nær området. Screeningen giver ikke anledning til en nærmere vurdering af bilag IV-arters påvirkning.

Kultur:

Der findes ingen kendte kulturelle emner i aktivitetens nærhed, som indvindingen vil være uforenelig med.

⁹⁾ Naturbeskyttelseslov: [LBK nr. 240 af 13/03/2019](#) af lov om naturbeskyttelse m.v.

¹⁰⁾ [BEK nr. 1595 af 06/12/2018](#) om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Forurening og gener:

Der findes ingen kendte forureningskilder i aktivitetens nærhed, som indvindingen vil være uforenelig med.

Risiko for forurening og gener ved indvindingen vurderes ligeledes at være uvæsentlig.

Anlæggets drift:

Uheld, affaldsproduktion, forurening og gener i forbindelse med anlæggets drift vurderes at være uvæsentlig.

Afgørelse i forhold til VVM-lovgivningen:

Projektet er omfattet af VVM-lovens¹¹⁾ bilag 2 punkt 2.d, da der er tale om en såkaldt dyb boring (dybere end 10 m) og det skal derfor vurderes, om der er VVM-pligt.

Vi har efter VVM-lovens § 21 truffet afgørelse om, at den tilladte indvinding af grundvand ikke forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Vandindvindingen er derfor **ikke** omfattet af bestemmelserne om VVM-pligt (VVM-lovens § 15 stk. 2).

Udtalelser i sagen:

Der er ikke indhentet supplerende oplysninger i forbindelse med sagens behandling.

Offentliggørelse:

Ansøgningen har ikke været offentliggjort. Denne afgørelse vil blive annonceret på Tønder Kommunes hjemmeside den 27. oktober 2021.

Ændringer i tilladelsen:

Viser det sig, at vurderingerne er forkerte, kan tilladelsen ændres eller i særlige trækkes tilbage.

Konklusion

Vi vurderer, at der kan gives tilladelse:

- Der er på ejendommen behov for vanding af landbrugsafgrøder på grund af jordens beskaffenhed
- Samfundsmæssige hensyn hindrer ikke umiddelbart tilladelsen (VFL §§ 1 og 2)
- Den tilladte indvinding af grundvand og anlæggets drift vurderes ikke at påvirke omgivelsernes kvalitet i væsentligt omfang

Bilag

1. Oversigtskort
2. Klagevejledning
3. Eksempel på indretning af boring
4. Brug af marksprøjte ved boring

Kopi af afgørelsen er sendt til

Danmarks Sportsfiskerforbund – post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Naturfredningsforening, lokal – toender@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening – dntoender-sager@dn.dk

Forbrugerrådet – fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, lokal – vadehavet@sportsfiskerforbundet.dk

---

¹¹⁾ VVM-loven: [LBK nr. 973 af 25/06/2020](https://lovsaetning.dk/lov/973-af-25-06-2020) af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter

Nyttige links:

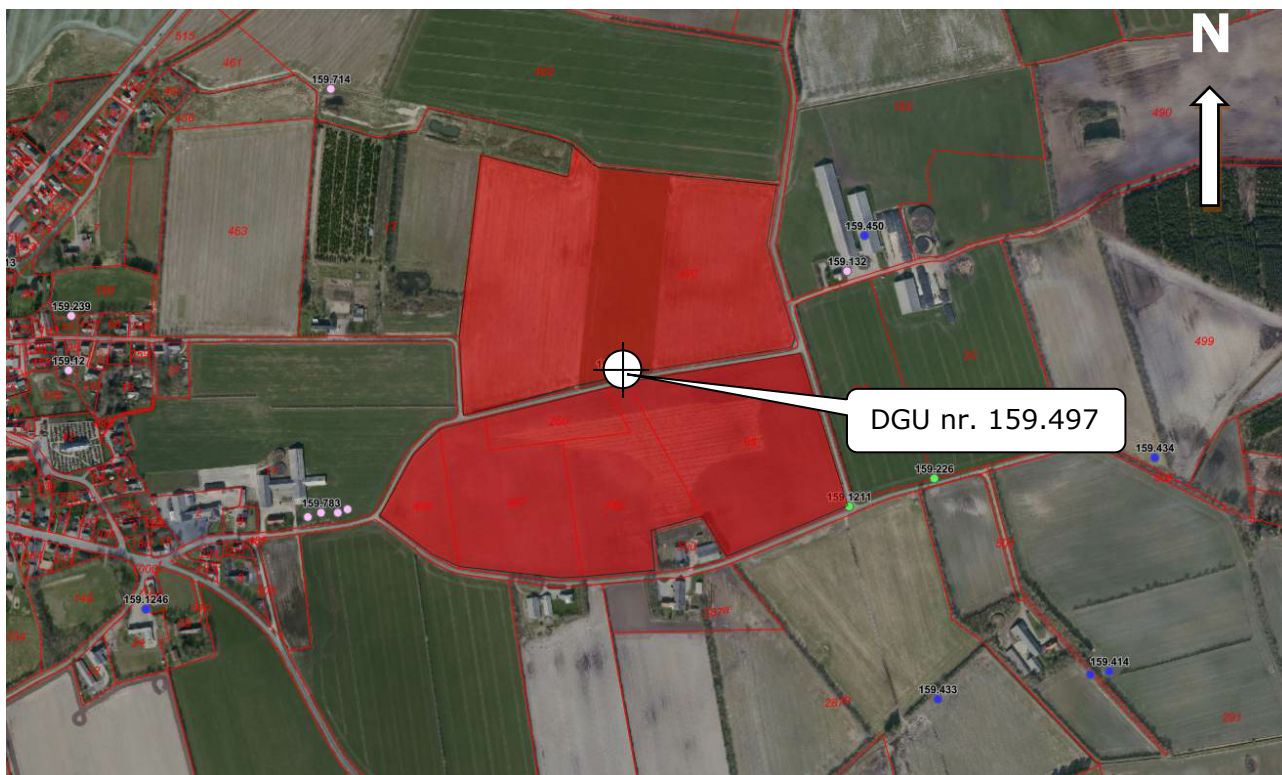
www.retsinformation.dk

www.geus.dk

www.toender.dk

[indberetning af oppumpede vandmængder](#)

Oversigtskort (uden målestoksangivelse)

TØNDER KOMMUNE – MILJØ OG NATUR
 WEGNERS PLADS 2 – 6270 TØNDER – 74 92 92 92

Ansøger:
 Karel Te Wierik
 Kovvej 1
 6240 Løgumkloster

Formål: Indvinding af grundvand til markvanding

AnlægsID: 116543

Signatur:

Sagsbehandler:
 Niels Ole Bæcher
 74 92 92 03
nib@toender.dk

Sags ID: 13.02.01-P19-54-21

 Aktuel boring

Dato: 25. oktober 2021

 Vandede arealer

Klagevejledning

Klage over afgørelse om indvinding af grundvand fra boring

Klage over afgørelsen skal jævnfør vandforsyningslovens § 75 stk. 1 og 2 ske til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. De der kan klage er:

- Ansøger
- Myndigheder, organisationer og institutioner på udsendelseslisten
- Enhver, der må antages at have individuel, væsentlig interesse i sagens udfald

En klage skal være skriftlig og indgives til Miljø- og Fødevarerklagenævnet gennem *Klageportalen*, ved anvendelse af digital selvbetjening (*Klageportalen* findes på www.naevneneshus.dk, www.borger.dk og www.virk.dk), hvorefter kommunen snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter indgivelsen af klagen skal beslutte om afgørelsen fastholdes. Hvis afgørelsen fastholdes kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet behandle klagen.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal være modtaget senest **den 24. november 2021**.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Gebyret er på kr. 900 som privat og kr. 1800 som virksomhed og organisation. Miljø- og Fødevarerklagenævnet sender en opkrævning på gebyret, når de har modtaget klagen. Behandlingen af klagen begynder når gebyret er modtaget. Bliver gebyret ikke betalt på den anviste måde, og inden for den fastsatte frist på 14 dage, vil klagen blive afvist fra behandling.

Tilladelsen kan udnyttes fra det tidspunkt den er meddelt. Det er dog på eget ansvar, fordi Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan ændre eller ophæve en afgørelse, der bliver klaget over.

Det er også muligt at anlægge civilretssag mod kommunens afgørelse ved domstolene. Dette skal ske indenfor 6 måneder efter at afgørelsen er truffet.

Klage over VVM-afgørelsen

Klage over afgørelsen om VVM-pligt skal jævnfør VVM-lovens § 49 stk. 1 ske til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. De der kan klage er:

- Enhver med en individuel retlig interesse i sagens udfald
- Miljøministeren
- Visse landsdækkende foreninger og organisationer.

En klage skal være skriftlig og indgives til Miljø- og Fødevarerklagenævnet gennem *Klageportalen*, ved anvendelse af digital selvbetjening (*Klageportalen* findes på www.naevneneshus.dk, www.borger.dk og www.virk.dk), hvorefter kommunen snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter indgivelsen af klagen skal beslutte om afgørelsen fastholdes. Hvis afgørelsen fastholdes kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet behandle klagen.

Klagefristen er 4 uger fra tidspunktet for annoncering af afgørelsen om VVM-pligt, der vil finde sted den 27. oktober 2021 på Tønder Kommunes hjemmeside www.toender.dk.

Det er en betingelse for klagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til klagenævnet. Gebyret er på kr. 900 som privat og kr. 1800 som virksomhed og organisation. Klagenævnet sender en opkrævning på gebyret, når de har modtaget klagen. Behandlingen af klagen begynder når gebyret er modtaget. Betaler gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, vil klagen blive afvist fra behandling.

Det er også muligt at anlægge civilretssag mod kommunens afgørelse ved domstolene. Dette skal ske indenfor 6 måneder efter at afgørelsen er truffet.

Indretning af boringens overbygning

Tønder Kommune

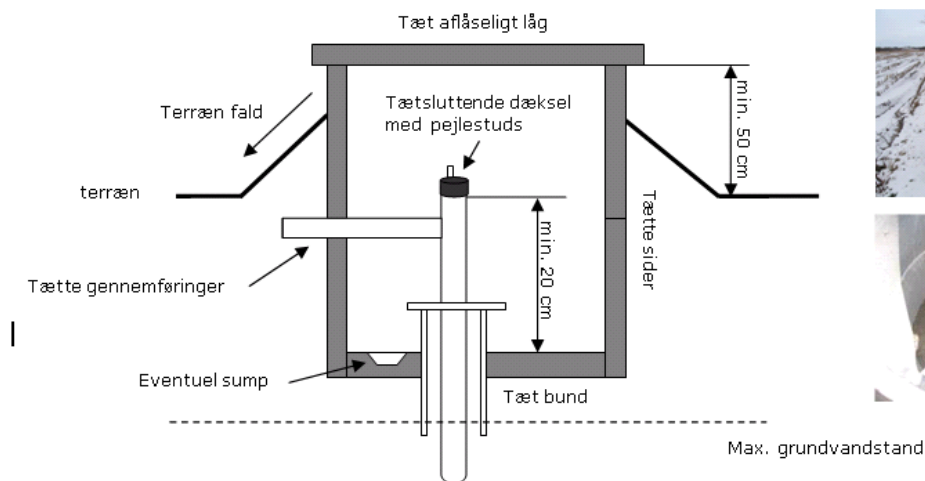
Boringer til indvinding af grundvand skal altid være indrettet med en overbygning som beskrevet i boringsbekendtgørelsen. Tegninger og billeder herunder viser to eksempler på en korrekt indrettet boring med overbygning udført som henholdsvis tørbrønd og på terræn.

Vigtigt at huske: Overbygningen skal altid være indrettet, så den er tør indeni, ikke bliver ødelagt ved brug, og er beskyttet overfor ydre påvirkninger som påkørsel og vejrforhold.

Overbygning udført som tørbrønd

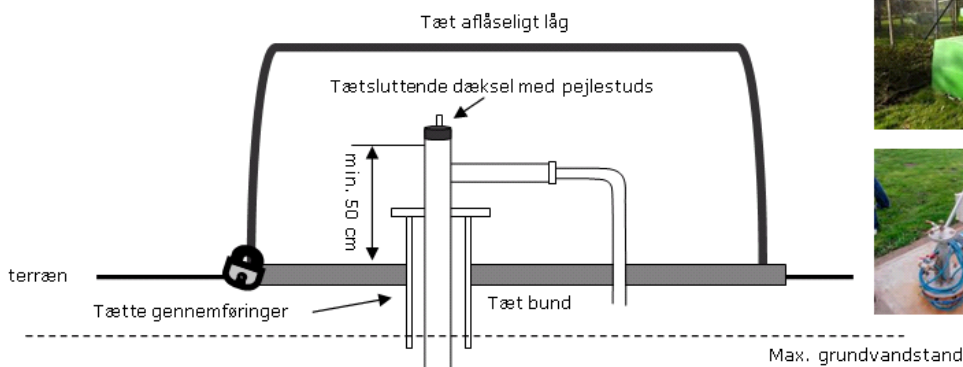
Tørbrøndens sider skal være udført af brøndringe af beton eller andre tætte materialer. Låget skal være aflåseligt og tætsluttende. Det skal sikres, at det ikke kan flyve af. Et tungt beton-dæksel betragtes som at være aflåseligt. Et låg af andet materiale skal kunne låses.

Tørbrønden skal bestå af tætte sider og tæt bund af beton eller stampet ler. Tørbrønden skal være så stor, at boringen er tilgængelig uden at tørbrønden skal ødelægges. Gennemføringer for rør og kabler skal være vandtætte.

Overbygning udført på terræn:

En overbygning på terræn skal være udført således, at der ikke kan trænge vand ind til boringen. Låget skal være aflåseligt. Gennemføringer for rør og kabler skal være vandtætte.

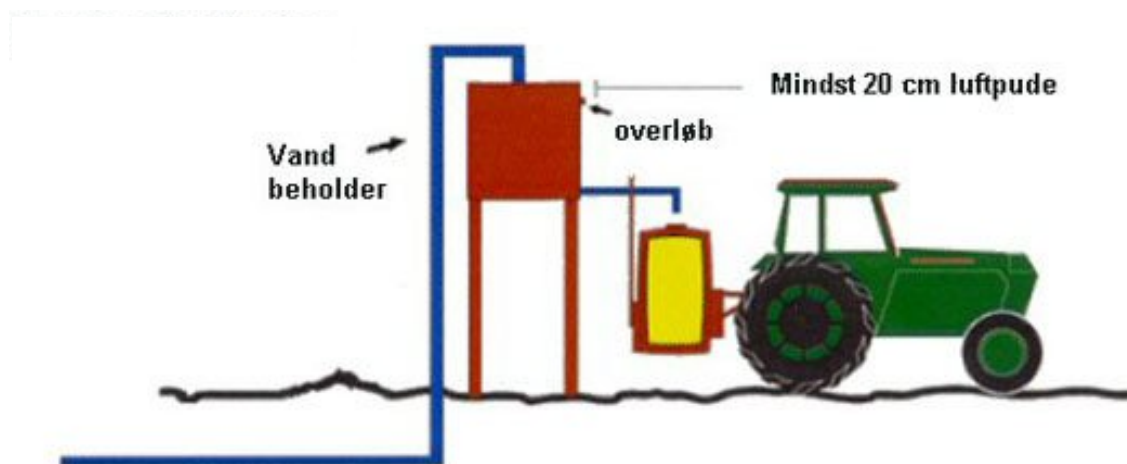
Brug af marksprøjte ved boring

Påfyldning af marksprøjter skal ske minimum 5 m fra boringen, og det sikres, at der ikke kan ske tilbageløb til boringen.

Der er to løsninger:

Den bedste løsning

Der etableres en vandbeholder et stykke væk fra boringen, hvor vandet pumpes op i. Herfra pumpes vandet videre over i en marksprøjte. Der skal være minimum 20 cm luft mellem vandtilløb og overløb på beholderen:

Den næstbedste løsning

Påfyldningsinstallationen er som min. 5 m fra boringen. Der skal som minimum være 20 cm luft mellem vandtilløb og sprøjtebeholder:

